

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W OPOLU**

Znak sprawy: 1601-IWA.0921.3.2022.12

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Izba Administracji Skarbowej w Opolu
ul. Ozimska 19, 45-057 Opole

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Zakres kontroli, tj. przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą

Przedmiot kontroli: Egzekucja mandatów karnych

Okres objęty kontrolą: 1.01.2021 r. - 31.12.2021 r. oraz stan faktyczny w okresie wcześniejszym i późniejszym mający bezpośredni związek z badanym zagadnieniem.

Jednostka kontrolowana

Urząd Skarbowy w Namysłowie

ul. Marii Skłodowskiej-Curie 12

46-100 Namysłów

Kierownik jednostki kontrolowanej

Pani Lilianna Hanc-Hinborch

Naczelnik Urzędu Skarbowego od 1.03.2022 r.

W okresie od 1 maja 2018 r. do 28 lutego 2022 r. funkcję tę pełniła Pani Renata Śliż.

Kontrolerzy:

Iwona Nawa, główny ekspert skarbowy - koordynator kontroli

Marek Drej, starszy ekspert skarbowy

działający na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Opolu

Nr 3/2022 z 19.04.2022 r.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

21.04.2022 r. - 31.05.2022 r.

Podstawa prawna prowadzenia kontroli

Art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224)

Wpisano do ewidencji kontroli

Poz. 1/2022

Zagadnienia objęte kontrolą

1. Informacje o kontrolach w zakresie egzekucji mandatów karnych oraz prawidłowość wykonania zaleceń pokontrolnych.
2. Ilość spraw prowadzonych i załatwionych w 2021 r. przez organ egzekucyjny.
3. Organizacja pracy komórek realizujących zadania z zakresu egzekucji administracyjnej.
4. Przebieg postępowania egzekucyjnego.
  - 4.1. Ewidencjonowanie tytułów wykonawczych w podsystemie EGAPOLTAX.
  - 4.2. Wszczynianie egzekucji.
  - 4.3. Podejmowanie czynności w toku postępowania egzekucyjnego.
    - 4.3a Działania związane z poszukiwaniem majątku zobowiązanego.
    - 4.3b Stosowanie środków egzekucyjnych oraz przebieg realizacji dokonanych zajęć egzekucyjnych.
    - 4.3c Stosowanie instytucji zawieszenia postępowania egzekucyjnego.
    - 4.3d Zasadność kontynuowania lub zakończenia postępowania egzekucyjnego w kontekście podjętych czynności egzekucyjnych.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Działania Urzędu Skarbowego w Namysłowie kierowanego przez Naczelnika, w badanym zakresie oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Działania Naczelnika Urzędu Skarbowego w Namysłowie, zostały ocenione:

- pozytywnie w obszarze;
  - organizacji pracy komórek realizujących zadania z zakresu egzekucji administracyjnej,
  - ewidencjonowania tytułów wykonawczych w podsystemie EGAPOLTAX,
  - podejmowania czynności w toku postępowania egzekucyjnego,
- pozytywnie z uchybieniami w zakresie wszczynania egzekucji,
- pozytywnie z nieprawidłowościami w zakresie rejestrowania czynności, zdarzeń i powodów egzekucyjnych w podsystemie EGAPOLTAX.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- niezarejestrowaniu zdarzeń w podsystemie EGAPOLTAX,
- opóźnieniach we wprowadzaniu czynności i zdarzeń do podsystemu EGAPOLTAX.

Skala stwierdzonych nieprawidłowości, nie ma wpływu na prawidłową realizację przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Namysłowie zadań w zakresie egzekucji mandatów karnych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Informacje o kontrolach w zakresie egzekucji mandatów karnych oraz prawidłowość wykonania zaleceń pokontrolnych.

Stan prawny -

Opis stanu faktycznego

W Urzędzie Skarbowym w Namysłowie w latach 2018-2020 nie przeprowadzono kontroli w zakresie egzekucji mandatów karnych.

Ustalenia -

Ocena cząstkowa

Zagadnienie nie podlega ocenie cząstkowej.

2. Ilość spraw prowadzonych i załatwionych w 2021 r. przez organ egzekucyjny.

Stan prawny -

Opis stanu faktycznego

Na podstawie raportu z hurtowni WHTAX („Ruch tytułów wykonawczych - stany ilościowe - według podstawy prawnej - na poziomie US”, skoroszyt 4.7, arkusz 6, nr sprawozdania 231, kod podstawy prawnej: GNMK, GM48 i GUKS) ustalono liczbę tytułów wykonawczych:

Tytuły	GNMK	GM48	GUKS	Razem
na początek okresu sprawozdawczego	1412	9	0	1421
które wpłynęły w okresie sprawozdawczym	1948	23	0	1971
do załatwienia w okresie sprawozdawczym	3360	32	0	3392
załatwionych w okresie sprawozdawczym	1819	23	0	1842
na koniec okresu sprawozdawczego	1541	9	0	1550

Wskaźnik realizacji tytułów wykonawczych o kodzie podstawy prawnej GNMK wyniósł 54,14%, natomiast wskaźnik tytułów o kodzie GM48 - 71,88%. Uzyskane przez Urząd Skarbowy wskaźniki są wyższe od wskaźników realizacji tożsamyh tytułów wykonawczych uzyskanych na poziomie Izby Administracji Skarbowej w Opolu.

Przy wykorzystaniu raportu z hurtowni WHTAX („Lista tytułów wykonawczych według zadanych kryteriów - na poziomie US”, skoroszyt 4.3, arkusz 3, nr sprawozdania 231, kod podstawy prawnej: GNMK, GM48 i GUKS) ustalono liczbę tytułów wykonawczych:

Tytuły	GNMK	GM48	GUKS	Razem
zakończonych w 2021 r., które wpłynęły przed 2021 r.	654	4	0	658
zakończonych w 2021 r., które wpłynęły w 2021 r.	1165	19	0	1184

Przy wykorzystaniu raportu z hurtowni WHTAX („Lista tytułów wykonawczych według sposobu zakończenia, skoroszyt 4.3 arkusz 7, nr sprawozdania 231, kod podstawy prawnej: GNMK, GM48 i GUKS) ustalono liczbę tytułów wykonawczych zakończonych poprzez:

Tytuły	GNMK	GM48	GUKS	Razem
E0 – zapłata	955	23	0	978
E2 - Umorzenie (brak wymagalności, umorzenie, ...) art.59 §1 pkt 2	0	0	0	0
E9 - Umorzenie (bezskuteczność egzekucji)	361	0	0	361
zakończonych poprzez umorzenie w sposób inny niż E2 i E9	19	0	0	19

Ustalenia -

Ocena częściowa

Zagadnienie nie podlega ocenie częściowej.

3. Organizacja pracy komórek realizujących zadania z zakresu egzekucji administracyjnej.

Stan prawny

1. Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2021r. poz. 422 ze zm.).
2. Instrukcja I-005/2 Zasady wewnętrznej organizacji pracy i obiegu dokumentów w Urzędzie Skarbowym w Namysłowie.
3. Instrukcja Nr I-016/1 Zasady przydziału, odbioru i rozliczenia służby poborców skarbowych.

Opis stanu faktycznego

Organizację pracy Wieloosobowego Stanowiska Egzekucji Administracyjnej Urzędu Skarbowego w Namysłowie - zwanego dalej SEE (do 31.12.2020 r. Referat Egzekucji Administracyjnej) regulują następujące akty prawa wewnętrznego:

- obowiązująca od 22.03.2018 r. Instrukcja I-005/2 Zasady wewnętrznej organizacji pracy i obiegu dokumentów w Urzędzie Skarbowym w Namysłowie,
- obowiązująca od 1 kwietnia 2019 r. Instrukcja Nr I-016/1 Zasady przydziału, odbioru i rozliczenia służby poborców skarbowych.

Przywołana Instrukcja I-005/2 reguluje sposób postępowania przy przyjmowaniu korespondencji przychodzącej, rejestracji korespondencji przychodzącej i wychodzącej oraz zasady postępowania przy załatwianiu spraw. Zawiera przy tym istotne pod względem zakresu prowadzonej kontroli regulacje prawne stanowiące, że:

- podział korespondencji w Urzędzie winien następować w dniu jej otrzymania, a korespondencję przekazuje się do właściwych komórek organizacyjnych, nie później niż w następnym dniu po jej otrzymaniu,
- tytuły wykonawcze innych wierzycieli rejestruje się w podsystemie EGAPOLTAX niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia ich wpływu,
- potwierdzenia odbioru zajęć oraz oświadczenia dłużników zajętych wierzytelności pracownicy Referatu Egzekucji Administracyjnej odnotowują w podsystemie EGAPOLTAX niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 4 dni roboczych od dnia ich otrzymania.

Z uwagi na uregulowanie zawarte powyżej (tiret pierwszy) dla potrzeb prowadzonej kontroli przyjęto, iż:

- tytuły wykonawcze innych wierzycieli rejestruje się w podsystemie EGAPOLTAX niezwłocznie, nie później niż w terminie 8 dni roboczych od dnia ich wpływu,
- pracownicy komórki egzekucji potwierdzenia odbioru zajęć oraz oświadczenia dłużników zajętych wierzytelności, winni odnotowywać w podsystemie EGAPOLTAX niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 5 dni roboczych.

Zawarte w Instrukcji Nr I-016/1 regulacje odnoszą się natomiast do:

- sprawowanego nadzoru,
- zasad przydziału oraz samego przydziału służby,
- rozliczenia finansowego służby,
- odbioru merytorycznego służby.

Powyższe regulacje prawa wewnętrznego pozwalają na prawidłową, sprawną realizację prowadzonych postępowań egzekucyjnych.

W komórce SEE liczba zatrudnionych pracowników wg stanu osobowego na dzień 01.01.2021 r. oraz 31.12.2021 r. wynosiła 4 osoby. Pracownicy komórki w okresie objętym kontrolą, zatrudnieni byli na następujących stanowiskach:

- głównego eksperta skarbowego (kierująca komórką organizacyjną),
- starszego kontrolera skarbowego (2 osoby),
- samodzielnego referenta (jedna osoba).

Kierująca SEE odpowiada za prawidłową i terminową realizację zadań komórki, właściwą organizację i dyscyplinę pracy, pełne i racjonalne wykorzystanie umiejętności i wiedzy pracowników komórki oraz wydajność pracy.

Obowiązki ogólne i szczegółowe, jak również uprawnienia i odpowiedzialność Kierującej, określone zostały w zakresie obowiązków, obowiązującym od 01.01.2021 r. Zgodnie z zakresem czynności do zadań kierującej komórką organizacyjną (głównego eksperta skarbowego) należy w szczególności:

- a) rozpatrywanie skarg, zarzutów, zażaleń, wniosków o zawieszenie lub umorzenie prowadzonego postępowania, wniosków o zwolnienie lub ograniczenie egzekucji,

- b) współdziałanie z wierzycielami na rzecz których prowadzona jest egzekucja, tj. udzielanie informacji na wniosek wierzyciela o prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym,
- c) kontrola pracy poszczególnych pracowników na miejscu i w terenie,
- d) podpisywanie postanowień oraz pism dotyczących prowadzonego postępowania egzekucyjnego.

Upoważnienie do podejmowania rozstrzygnięć i podpisywania pism przez Kierującą SEE, ujęte zostało w obowiązujących w okresie objętym kontrolą Regulaminach organizacyjnych Urzędu.

Uprawnienia i odpowiedzialność osób zatrudnionych na stanowisku starszych kontrolerów skarbowych, określone zostały w dwóch odrębnych pod względem nałożonych zadań zakresach czynności - obowiązujących od 01.01.2021 r.

Zgodnie z zakresem czynności do zadań jednego z dwóch pracowników zatrudnionych na stanowisku starszego kontrolera skarbowego należy w szczególności:

- a) obsługa, tj. odbieranie i rejestrowanie tytułów wykonawczych przekazywanych elektronicznie przez Wierzycieli poprzez Moduł Elektroniczny Tytuł Wykonawczy dostępny z poziomu e-Dokumenty,
- b) odnotowywanie w podsystemie EGAPOLTAX poprzez rejestrację czynności i zdarzeń, w szczególności potwierdzeń odbioru zajęć, oświadczeń dłużników zajętej wierzytelności, informacji o zmianie wysokości zaległości oraz wycofania tytułów wykonawczych, w szczególności w obszarze egzekucyjnym nr 2, który został ustalony w Instrukcji podziału terenu działania Urzędu Skarbowego w Namysłowie na obszary egzekucyjne oraz zasady obsługi obszarów egzekucyjnych przez pracowników SEE,
- c) dokonywanie zmian należności do „0” mandatów karnych, których upłynął termin ich dochodzenia,
- d) dokonywanie podziału sum uzyskanych z egzekucji, opisywanie przelewów i dowodów wpłat oraz przekazywanie należności wierzycielom,
- e) wykonywanie czynności egzekucyjnych w terenie, tj. pobór gotówki oraz terminowe i należyte jej rozliczenie,

- f) opracowywanie postanowień i pism w sprawach egzekucji administracyjnej, a w szczególności: postanowień w sprawie umorzenia postępowań egzekucyjnych i postanowień w sprawie zawieszenia postępowań egzekucyjnych, w szczególności w obszarze egzekucyjnym nr 2, który został ustalony w Instrukcji podziału terenu działania Urzędu Skarbowego w Namysłowie na obszary egzekucyjne oraz zasady obsługi obszarów egzekucyjnych przez pracowników SEE.

Drugi z pracowników komórki zatrudniony na stanowisku starszego kontrolera, zgodnie z zakresem czynności:

- a) dokonuje zajęć: wynagrodzenia za pracę, świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego oraz z ubezpieczenia społecznego, wierzytelności z rachunków bankowych, innych wierzytelności pieniężnych, praw z papierów wartościowych zapisanych na rachunku papierów wartościowych oraz wierzytelności z rachunku pieniężnego, praw z papierów wartościowych nie zapisanych na rachunku papierów wartościowych, weksla, autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych oraz praw własności przemysłowej, udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, pozostałych praw majątkowych,
- b) wysyła do zobowiązanych wezwania do zapłaty wraz z odpisami tytułów wykonawczych, w przypadku, gdy pracownik na podstawie baz danych tut. Urzędu nie ustalił składników majątkowych na podstawie których możliwe byłoby zastosowanie środka egzekucyjnego,
- c) odnotowuje w podsystemie EGAPOLTAX poprzez rejestrację czynności i zdarzeń, w szczególności potwierdzeń odbioru zajęć, oświadczeń dłużników zajętej wierzytelności, informacji o zmianie wysokości zaległości oraz wycofania tytułów wykonawczych, w szczególności w obszarze egzekucyjnym nr 1, który został ustalony w Instrukcji podziału terenu działania Urzędu Skarbowego w Namysłowie na obszary egzekucyjne oraz zasady obsługi obszarów egzekucyjnych przez pracowników SEE,
- d) opracowuje postanowienia i pisma w sprawach egzekucji administracyjnej, a w szczególności: postanowienia w sprawie umorzenia postępowań egzekucyjnych, postanowienia w sprawie zawieszenia postępowań egzekucyjnych, w szczególności w obszarze egzekucyjnym nr 1, który został ustalony w Instrukcji podziału terenu

działania Urzędu Skarbowego w Namysłowie na obszary egzekucyjne oraz zasady obsługi obszarów egzekucyjnych przez pracowników SEE.

Do zadań osoby zatrudnionej na stanowisku samodzielnego referenta zgodnie z zakresem czynności, należy w szczególności:

- a) prowadzenie spraw w zakresie zbiegów egzekucji do zastosowanych środków egzekucyjnych,
- b) odnotowywanie w podsystemie EGAPOLTAX poprzez rejestrację czynności i zdarzeń, w szczególności: potwierdzeń odbioru zajęć, oświadczeń dłużników zajętej wierzytelności, informacji o zmianie wysokości zaległości oraz wycofania tytułów wykonawczych, w szczególności w obszarze egzekucyjnym nr 3, który został ustalony w Instrukcji podziału terenu działania Urzędu Skarbowego w Namysłowie na obszary egzekucyjne oraz zasady obsługi obszarów egzekucyjnych przez pracowników SEE,
- c) opracowywanie zawiadomień oraz postanowień o nieprzystąpieniu do egzekucji oraz przekazanie tytułów wykonawczych według właściwości miejscowej,
- d) opracowywanie zawiadomień i postanowień w sprawie kosztów egzekucyjnych oraz w sprawie opłaty komorniczej,
- e) wykonywanie czynności egzekucyjnych w terenie, tj. pobór gotówki oraz terminowe i należyte jej rozliczenie,
- f) opracowywanie postanowień i pism w sprawach egzekucji administracyjnej, a w szczególności: postanowień w sprawie umorzenia postępowań egzekucyjnych i postanowień w sprawie zawieszenia postępowań egzekucyjnych, w szczególności w obszarze egzekucyjnym nr 3, który został ustalony w Instrukcji podziału terenu działania Urzędu Skarbowego w Namysłowie na obszary egzekucyjne oraz zasady obsługi obszarów egzekucyjnych przez pracowników SEE.

Ustalenia

Obowiązujące w Urzędzie akty prawa wewnętrznego i wynikająca z nich organizacja pracy komórki egzekucyjnej, podział zadań pomiędzy pracownikami komórki, zapewniają: sprawny przebieg procesów realizowanych w komórce, właściwy poziom delegowania uprawnień, wykorzystanie zasobów materiałowych jak również sprawną wymianę informacji pomiędzy komórkami Urzędu i efektywne wykorzystanie czasu pracy.

Ocena cząstkowa

Działalność Urzędu Skarbowego w Namysłowie w obszarze organizacji pracy komórki realizującej zadania z zakresu egzekucji administracyjnej należy ocenić pozytywnie.

4. Przebieg postępowania egzekucyjnego.

- 4.1. Ewidencjonowanie tytułów wykonawczych w podsystemie EGAPOLTAX.
- 4.2. Wszczywanie egzekucji.
- 4.3. Podejmowanie czynności w toku postępowania egzekucyjnego.
- 4.3a Działania związane z poszukiwaniem majątku zobowiązanego.
- 4.3b Stosowanie środków egzekucyjnych oraz przebieg realizacji dokonanych zajęć egzekucyjnych.
- 4.3c Stosowanie instytucji zawieszenia postępowania egzekucyjnego.
- 4.3d Zasadność kontynuowania lub zakończenia postępowania egzekucyjnego w kontekście podjętych czynności egzekucyjnych.
- 4.4. Rejestrowanie czynności, zdarzeń i powodów egzekucyjnych w podsystemie EGAPOLTAX.

Stan prawny

- 1. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r., poz. 1427 ze zm.), dalej: u.p.e.a.
- 2. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.), dalej: k.p.a.
- 3. Akty wykonawcze do u.p.e.a.
- 4. Akty prawa wewnętrznego.
- 5. Podręcznik użytkownika podsystemu EGAPOLTAX.

Opis stanu faktycznego

Celem zbadania prawidłowości prowadzenia egzekucji mandatów karnych, kontrolujący wytypowali do kontroli 60 tytułów wykonawczych, poprzez losowanie systematyczne określając interwał. Kontrolą objęto:

- 30 tytułów wykonawczych czynnych, obejmujących zaległości z tytułu mandatów karnych o kodzie podstawy prawnej GNMK, GUKS, GM48, przy czym tytuły wykonawcze objęte kontrolą wpłynęły do organu egzekucyjnego przed 2021 r. oraz w 2021 r. (Raport 4.3 arkusz 3). Interwał losowania 51 (1554:30), jako pierwszą sprawę do próby wybrano poz. 6;
- 30 tytułów wykonawczych zakończonych (Raport 4.3 arkusz 7), obejmujących zaległości z tytułu mandatów karnych o kodzie podstawy prawnej GNMK, GUKS, GM48. Próba objęto tytuły wykonawcze o kodzie zakończenia:
  - E0 „Zaplata” - 15 tytułów wykonawczych. Interwał losowania 65 (978:15), jako pierwszą sprawę do próby wybrano poz. 1;
  - E9 „umorzenie (bezskuteczność egzekucji)” - 15 tytułów wykonawczych. Interwał losowania 24 (361:15), jako pierwszą sprawę do próby wybrano poz. 15.Nie stwierdzono spraw zakończonych z kodem E2 (brak wymagalności, umorzenie...) - art. 59 § 1 pkt 2 u.p.e.a., dlatego też kontrolą objęto po 15 tytułów o kodzie E0 i E9.

4.1. Ewidencjonowanie tytułów wykonawczych.

Na podstawie przedłożonych do kontroli akt stwierdzono, iż na 60 tytułów objętych kontrolą, 56 przekazanych zostało Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w Namysławie drogą elektroniczną, natomiast 4 - wpłynęły za pośrednictwem Poczty Polskiej. Tytuły wykonawcze zostały zaewidencjonowane w podsystemie EGAPOLTAX w terminie do 7 dni roboczych.

4.2. Wszczywanie egzekucji.

Dla potrzeb kontroli przyjęto założenie, że od momentu wpływu tytułu wykonawczego do komórki egzekucyjnej do daty wszczęcia egzekucji, nie powinno upłynąć więcej niż 60 dni.

W toku prowadzonej kontroli stwierdzono, iż na 60 spraw objętych kontrolą:

- w 57 sprawach wszczęcie egzekucji nastąpiło w terminie do 60 dni, przy czym:

- w 42 sprawach - poprzez doręczenie dłużnikowi zajętej wierzytelności zawiadomienia o zajęciu wierzytelności (rachunku bankowego, świadczenia emerytalnego, wynagrodzenia za pracę, zajęcie innych wierzytelności), co stanowi 70% spraw poddanych kontroli;
- w 15 poprzez przesłanie zobowiązanemu wyłącznie odpisu tytułu wykonawczego z informacją o stanie zaległości bez jednoczesnego wykonywania czynności z uwagi na brak majątku, co stanowi 25% spraw objętych kontrolą;
  - w 1 sprawie (anonimizacja treści) stwierdzono nieterminowe wszczęcie egzekucji (1,7% spraw poddanych kontroli). Od momentu wpływu tytułu wykonawczego do komórki egzekucyjnej do daty wszczęcia egzekucji administracyjnej upłynęło 80 dni.
  - w 2 sprawach (anonimizacja treści) organ egzekucyjny nie przystąpił do egzekucji (3,3% spraw poddanych kontroli) - art. 29 § 2 i 2a u.p.e.a.

Z przedstawionego wyżej stanu faktycznego wynika zatem, iż organ egzekucyjny prawidłowo i terminowo (poza 1 wskazanym wyżej przypadkiem) wszczywał egzekucję administracyjną. Podkreślenia przy tym wymaga, że wszczęcie egzekucji poprzedzone było poszukiwaniem majątku i źródeł dochodu zobowiązanych.

Stwierdzono również, że w sprawach w których wszczęcie egzekucji nastąpiło poprzez przesłanie zobowiązanemu wyłącznie odpisu tytułu wykonawczego wraz z informacją o stanie zaległości bez jednoczesnego dokonywania czynności egzekucyjnych - wcześniej organ egzekucyjny dokonał ustaleń świadczących o braku składników majątkowych, z których można by prowadzić egzekucję.

4.3. Podejmowanie czynności w toku postępowania egzekucyjnego.

W związku z nieprzystąpieniem do egzekucji w 2 sprawach, kontrolą w zakresie podejmowania czynności w toku postępowania egzekucyjnego oraz rejestrowania czynności, zdarzeń i powodów egzekucyjnych, objęto 58 postępowań.

a) działania związane z poszukiwaniem majątku zobowiązanego

Ustaleń w zakresie majątku czy też źródeł dochodu zobowiązanego Naczelnik Urzędu Skarbowego w Namysłowie - jako organ egzekucyjny, dokonywał w oparciu o własne

dane wynikające z administrowanych baz danych (OGNIVO, POLTAXPlus, WRO-System, K@wa) jak również w oparciu o informacje pochodzące z baz danych zewnętrznych (CEPIK, Centralna Informacja Ksiąg Wieczystych, ZUS). Źródło informacji o dochodach czy też majątku zobowiązanego stanowiły również, sporządzone protokoły o stanie majątkowym zobowiązanego.

W przypadku konieczności pozyskania informacji o majątku zobowiązanego, występowano również w trybie art. 36 u.p.e.a. do podmiotów zewnętrznych, takich jak ZUS czy też Policja.

Dokumentowanie ustaleń w zakresie majątku zobowiązanego, następowało w formie wydruków, adnotacji czy też protokołów. Pozyskane informacje wykorzystywano w toku prowadzonych postępowań egzekucyjnych. Nie stwierdzono pozorności podejmowanych działań.

b) stosowanie środków egzekucyjnych oraz przebieg realizacji dokonanych zajęć egzekucyjnych

W prowadzonej egzekucji Naczelnik Urzędu Skarbowego w Namysłowie stosował następujące środki egzekucyjne, prowadzące bezpośrednio do wykonania obowiązku uiszczenia należności wynikających z nałożonych mandatów karnych oraz innych należności związanych z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym:

- zajęcia rachunków bankowych,
- zajęcia świadczeń emerytalnych,
- zajęcia wynagrodzeń za pracę,
- zajęcia innych wierzytelności,
- pobrania należności w Urzędzie.

Na podstawie przedłożonych akt ustalono, iż zastosowane środki egzekucyjne, nie w każdym przypadku skutkowały zapłatą całości należności, to jest: należności głównej, kosztów upomnienia oraz kosztów egzekucyjnych. W powyższym zakresie ustalono, że spośród 15 spraw zakończonych w 2021 r. o kodzie E0 „Zapłata” w:

- 10 sprawach (anonimizacja treści) nastąpiła zapłata całości należności, poprzez skuteczne zastosowanie środków egzekucyjnych,
- 2 sprawach (anonimizacja treści) zapłata należności głównej i kosztów upomnienia nastąpiła poprzez wpłatę przez zobowiązanego wierzycielowi - po wszczęciu egzekucji, uiszczenie kosztów egzekucyjnych nastąpiło w wyniku zastosowania środków egzekucyjnych,
- 3 sprawach (anonimizacja treści) należność główna uległa przedawnieniu, przy czym koszty upomnienia i koszty egzekucyjne uregulowane zostały przez zobowiązanego lub w wyniku zastosowanych środków egzekucyjnych.

Kwestię 15 tytułów wykonawczych z kodem zakończenia E9 „Umorzenie (bezskuteczność egzekucji)” opisano pod literą d niniejszego punktu.

Na podstawie przedłożonych akt ustalono również, iż spośród 58 spraw objętych kontrolą - w 28 (anonimizacja treści) prowadzone postępowania kontynuowano w roku 2022.

Do dnia kontroli spośród wyżej wymienionych:

- w 4 sprawach uiszczono całość należności (anonimizacja treści);
- w 3 sprawach należność główna uległa przedawnieniu, wyegzekwowano natomiast koszty (anonimizacja treści);
- w 6 sprawach nastąpiło umorzenie egzekucji wskutek jej bezskuteczności, przy czym:
  - w 2 sprawach umorzono należność główną, koszty upomnienia oraz koszty egzekucyjne (anonimizacja treści);
  - w 4 sprawach należność główna uległa przedawnieniu, umorzono koszty/część kosztów (anonimizacja treści).

Z przedstawionego wyżej stanu faktycznego wynika zatem, że w 15 sprawach postępowanie egzekucyjne jest nadal prowadzone.

Mając na uwadze, iż w toku prowadzonej egzekucji administracyjnej organ egzekucyjny winien aktywnie dążyć do zrealizowania celu egzekucji, weryfikacji poddano również w poszczególnych sprawach, okresy przerw w dokonywaniu kolejnych czynności egzekucyjnych.

Dla potrzeb kontroli przyjęto założenie, że przerwy w dokonywaniu kolejnych czynności egzekucyjnych dłuższe niż 180 dni wymagają wyjaśnień ze strony jednostki kontrolowanej.

W powyższym zakresie ustalono, że w 8 sprawach - spośród 58 poddanych kontroli, przerwy w dokonywaniu kolejnych czynności egzekucyjnych były dłuższe niż 180 dni. Powyższe dotyczyło spraw:

- (anonimizacja treści), w której przerwa w dokonaniu kolejnej czynności egzekucyjnej wyniosła 309 dni;
- (anonimizacja treści), w której przerwy w dokonaniu kolejnej czynności egzekucyjnej wyniosły 253 i 218 dni;
- (anonimizacja treści), w której przerwa w dokonaniu kolejnej czynności egzekucyjnej wyniosła 315 dni;
- (anonimizacja treści), w której przerwa w dokonaniu kolejnej czynności egzekucyjnej wyniosła 186 dni;
- (anonimizacja treści), w której przerwy w dokonaniu kolejnej czynności egzekucyjnej wyniosły 237 i 197 dni;
- (anonimizacja treści), w której przerwa w dokonaniu kolejnej czynności egzekucyjnej wyniosła 738 dni;
- (anonimizacja treści), w której przerwa w dokonaniu kolejnej czynności egzekucyjnej wyniosła 417 dni;
- (anonimizacja treści), w której przerwa w dokonaniu kolejnej czynności egzekucyjnej wyniosła 216 dni.

Na powyższą okoliczność Naczelnik Urzędu Skarbowego w Namysłowie złożyła wyjaśnienia, z których wynika, że na przerwy w dokonywaniu kolejnych czynności egzekucyjnych (powyżej 180 dni) miał między innymi wpływ:

- zwiększony trzykrotnie w okresie dwóch ostatnich miesięcy roku 2019 wpływ mandatów karnych, w stosunku do wpływu w okresie od stycznia do października 2019 r.,

- brak przez okres prawie 4 miesiące jednego pracownika w komórce w związku z rozwiązaniem umowy o pracę i przyjęcie na jego miejsce nowego pracownika, wymagającego długotrwałego wdrażania w realizację zadań,
- reorganizacja komórki z dniem 1.01.2020 r., polegająca na zmianie zakresu przydziału zadań pracownikowi, który w większości pełnił obowiązki poborcy skarbowego, a od 1.01.2020 r. w zdecydowanej większości wykonuje obowiązki referenta w komórce organizacyjnej,
- reorganizacja komórki z dniem 1.01.2021 r. związana ze zmniejszeniem etatów z 5 na 4, co w konsekwencji spowodowało zwiększenie obciążenia pracą pracowników,
- rozwiązanie umowy o pracę z doświadczonym pracownikiem komórki w miesiącu sierpniu 2021 r. i długotrwały proces wdrażania nowego pracownika w realizację zadań,
- długotrwała absencja kierującego komórką w miesiącu: czerwcu, lipcu, październiku i grudniu 2021 r. oraz lutym 2022 r.
- ograniczenie możliwości prowadzenia działań egzekucyjnych – wykonywania przez poborców czynności w terenie oraz dostępu zobowiązanych do bezpośredniego kontaktu w urzędzie skarbowym, z uwagi na stan zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii spowodowanego rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV2.

[Dowód: akta kontroli, karty nr 111-114, 115-116]

Złożone wyjaśnienia przyjęto, a stwierdzonych przerw w dokonywaniu kolejnych czynności egzekucyjnych dłuższych niż 180 dni, nie traktuje się w związku z powyższym jako nieprawidłowości.

c) stosowanie instytucji zawieszenia postępowania egzekucyjnego

W toku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono okresów zawieszenia postępowania egzekucyjnego.

d) zasadność kontynuowania lub zakończenia postępowania egzekucyjnego w kontekście podjętych czynności egzekucyjnych

W przeprowadzonej kontroli ustalono, iż organ egzekucyjny podejmuje niezbędne czynności do ustalenia majątku zobowiązanego, weryfikując jego sytuację majątkową w bazach Urzędu Skarbowego oraz w terenie stosując celowe środki egzekucyjne. W wyniku przeprowadzonej weryfikacji organ egzekucyjny dokonywał oceny, czy sytuacja majątkowa zobowiązanego pozwala na zaspokojenie dochodzonej należności, czy też prowadzone postępowanie egzekucyjne należy zakończyć. Na podstawie zgromadzonych dokumentów ustalono, że przed umorzeniem prowadzonej egzekucji, organ egzekucyjny dokonywał analizy prowadzonego postępowania, jak również dokumentował bezskuteczność prowadzonej egzekucji.

Stwierdzono, iż spośród 58 postępowań egzekucyjnych objętych kontrolą, w 15 sprawach - wg. stanu na dzień 31.12.2021 r. (anonimizacja treści,) nastąpiło umorzenie postępowania egzekucyjnego (kod zakończenia E9 „Umorzenie/bezskuteczność egzekucji”) z uwagi na to, że dalsza egzekucja administracyjna była bezskuteczna z powodu braku majątku lub źródeł dochodu zobowiązanych, z których możliwe byłoby wyegzekwowanie środków pieniężnych przewyższających koszty egzekucyjne (art. 59 § 2 u.p.e.a.).

Na podstawie wymienionych spraw ustalono, że:

- w 10 postępowaniach umorzono całość należności, tj. należność główną, koszty upomnienia oraz koszty egzekucyjne (anonimizacja treści),
- w 4 postępowaniach należność główna uległa przedawnieniu, umorzono natomiast koszty upomnienia oraz koszty egzekucyjne (anonimizacja treści),
- w 1 postępowaniu umorzono część należności głównej (anonimizacja treści).

Jak już wyżej podano w 15 sprawach egzekucja jest kontynuowana. Z wyjaśnień złożonych przez Kierującą SEE wynika, że;

- w 2 sprawach nastąpił zbieg egzekucji administracyjnej z sądową, egzekucję prowadzi komornik sądowy (anonimizacja treści),
- w 2 sprawach dłużnicy zajętych wierzytelności przekazują środki na pokrycie dochodzonych należności (anonimizacja treści),

- w 4 sprawach wysłano ponaglenia do dłużników zajętych wierzytelności (anonimizacja treści),
- w 7 sprawach wystąpiono w trybie art. 36 u.p.e.a. do podmiotów zewnętrznych, po udzieleniu odpowiedzi organ egzekucyjny podejmie dalsze czynności (anonimizacja treści).

[Dowód: akta kontroli, karta nr 106-110]

W ocenie kontrolujących, organ egzekucyjny zasadnie kontynuuje wymienione postępowania.

4.4. Rejestrowanie czynności, zdarzeń i powodów egzekucyjnych w podsystemie EGAPOLTAX.

W 58 poddanych kontroli sprawach dokonano weryfikacji poprawności i terminowości (zgodnie z aktami prawa wewnętrznego) rejestrowania czynności, zdarzeń i powodów egzekucyjnych.

Ustalono, że:

- w 10 przypadkach nie zarejestrowano zdarzeń POZ: (anonimizacja treści),
- w 1 przypadku nie zarejestrowano zdarzenia OSW: (anonimizacja treści),
- w 22 przypadkach czynności i zdarzenia zarejestrowano po upływie 5 dni roboczych, tj. od 6 do 87 dni roboczych:
  - DODP (6 przypadków) - (anonimizacja treści),
  - POT (2 przypadki) - (anonimizacja treści),
  - POZ (10 przypadków) - (anonimizacja treści),
  - OSW (4 przypadki) - (anonimizacja treści).

Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika, w 6 przypadkach zdarzenia POZ (anonimizacja treści) - dotyczyły przesyłek doręczonych w trybie art. 44 k.p.a. Nie zostały one w terminie odnotowane w podsystemie EGAPOLTAX, w związku z wątpliwościami dotyczącymi brzmienia art. 11 ustawy z dnia 24 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r.,

poz. 1423) - odnoszącymi się do daty przyjęcia fikcji prawnej doręczenia. Po otrzymaniu przez Urząd stanowiska w przedmiotowej sprawie - pismo Ministerstwa Finansów z 15 września 2020 r. Nr DPP10.8022.16.2020 - pracownicy komórki egzekucji odnotowali w systemie EGAPOLTAX powyższe czynności.

Przyjęto złożone w tym zakresie wyjaśnienia.

[Dowód: akta kontroli, karta nr 117-124]

Ze złożonych wyjaśnień wynika ponadto, że w Urzędzie przygotowany został projekt nowej Instrukcji w zakresie zasad wewnętrznej organizacji pracy i obiegu dokumentów. W projekcie tym, w obszarze egzekucji administracyjnej zawarto zapisy, które wydłużają termin rejestrowania czynności, zdarzeń i powodów egzekucyjnych w podsystemie EGAPOLTAX. Powyższe w szczególności dotyczy potwierdzeń odbioru zajęć i oświadczeń dłużników zajętych wierzytelności.

W ocenie kontrolujących podjęte działanie jest zasadne. Obowiązujący bowiem w dotychczasowej Instrukcji I-005/2 termin 4 dni roboczych na zarejestrowanie czynności, zdarzeń i powodów egzekucyjnych jest zbyt krótki, na prawidłową realizację przedmiotowego zadania - mając na uwadze stan osobowy komórki oraz konieczność wykonywania przez pracowników innych podstawowych obowiązków i zadań. Stąd też projektowaną zmianę należy ocenić pozytywnie.

Na podstawie akt spraw poddanych kontroli zweryfikowano 45 spraw pod kątem powodów ich zamknięcia w podsystemie EGAPOLTAX. Stwierdzono, że we wszystkich sprawach prawidłowo wskazano powody zamknięcia (15 spraw jest kontynuowanych).

Ustalenia

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- niezarejestrowaniu zdarzeń w podsystemie EGAPOLTAX, co stwierdzono w 11 przypadkach,

- opóźnieniach we wprowadzaniu czynności i zdarzeń do podsystemu EGAPOLTAX, co stwierdzono w 16 przypadkach
- oraz uchybienie polegające na wszczęciu egzekucji po upływie 60 dni od wpływu tytułu wykonawczego do komórki (anonimizacja treści).

Ocena cząstkowa

Działalność Urzędu Skarbowego w Namysłowie należy ocenić w obszarze:

- ewidencjonowania tytułów wykonawczych w podsystemie EGAPOLTAX - pozytywnie,
- wszczynania egzekucji - pozytywnie z uchybieniami,
- podejmowania czynności w toku postępowania egzekucyjnego - pozytywnie,
- rejestrowania czynności, zdarzeń i powodów egzekucyjnych w podsystemie EGAPOLTAX - pozytywnie z nieprawidłowościami.

5. Kontrole funkcjonalne.

Stan prawny

1. Zarządzenie Nr 3/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Opolu z dnia 18 stycznia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Procedury kontroli funkcjonalnej w Izbie Administracji Skarbowej w Opolu oraz w jednostkach podległych zmienione zarządzeniem Nr 56/2019 z dnia 20 grudnia 2019 r. (obowiązywało od 01.01.2019 r. do 27.01.2022 r.).
2. Zarządzenie Nr 20/2022 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Opolu z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie wprowadzenia w Izbie Administracji Skarbowej w Opolu Procedury kontroli funkcjonalnej (obowiązuje od 28 stycznia 2022 r.).

Opis stanu faktycznego

W roku 2021 w obszarze objętym kontrolą nie przeprowadzono kontroli funkcjonalnej.

Natomiast w dniach 30-31.03.2022 r. przeprowadzona została planowana kontrola funkcjonalna w zakresie wszczynania i prowadzenia egzekucji na podstawie tytułów wykonawczych o symbolu SP1 (SP1 - Kod klasyfikacji sprawy, GNMK - Kod podstawy,

Rodzaj należności - Grzywna - Mandat karny), w tym badanie kwestii przedawnienia dochodzonych należności.

Kontrolą objęto 20 spraw w zakresie:

- terminowości wszczynania egzekucji,
- badania kwestii przedawnienia dochodzonej należności,
- prawidłowości prowadzenia postępowania egzekucyjnego, w tym prawidłowość stosowania środków egzekucyjnych (m.in. czy nie następuje to po dacie przedawnienia dochodzonej należności),
- zasadności zawieszenia postępowania egzekucyjnego,
- zasadności kontynuowania postępowania,
- prawidłowości rejestrowania zdarzeń w EGAPOLTAX.

Ustalono, że w 4 sprawach nastąpiło przekroczenie wszczęcia egzekucji w terminie 60 dni. W celu zapobiegnięcia wszczęcia egzekucji po 60 dniach od wpływu tytułu wykonawczego do organu egzekucyjnego, wykonywane są systematycznie raporty w aplikacji e-ORUS - „Wykaz tytułów wykonawczych bez czynności lub od x dni lub środka Bis”, z parametrami brak wszczęcia powyżej 30 i 60 dni. W zakresie przedawnienia dochodzonej należności, systematycznie dokonywana jest zmiana wysokości należności po dacie dochodzenia. Przedmiotem kontroli było również sprawdzenie prawidłowości prowadzenia postępowania egzekucyjnego, w tym prawidłowość stosowania środków egzekucyjnych, m.in. sprawdzenie czy nie następuje to po dacie przedawnienia dochodzonej należności. Nie stwierdzono nieprawidłowości, ustalono, że w przypadku zastosowania środka egzekucyjnego po dacie przedawnienia należności, zawiadomienie o zajęciu obejmowało wyłącznie koszty egzekucyjne i koszty upomnienia.

Zobowiązano pracowników komórki egzekucji do systematycznego sporządzania raportów w aplikacji e-ORUS - „Wykaz tytułów wykonawczych bez czynności lub od x dni lub środka Bis”, z parametrami brak_wszczecia_powyzej 30 i 60 dni, w celu podjęcia stosownych działań, a w konsekwencji zapobiegnięcia wszczęciu egzekucji po 60 dniach od wpływu tytułu wykonawczego do organu egzekucyjnego.

Kontroli funkcjonalnej poddane zostały sprawy inne, niż te z próby kontrolnej.

IV. Zalecenia

Zalecenia/Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Opolu poleca:

1. Wszczytać egzekucję w terminie do 60 dni od wpływu tytułu wykonawczego do komórki egzekucyjnej.
2. Rejestrować wszystkie zdarzenia w podsystemie EGAPOLTAX.
3. Przestrzegać terminów wprowadzania czynności i zdarzeń do podsystemu EGAPOLTAX wynikających z wewnętrznych uregulowań.

W nawiązaniu do przedstawionych powyżej ustaleń kontroli proszę o przedłożenie w terminie miesięcznym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

V. Pozostałe informacje

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w jednym egzemplarzu.

Zgodnie z § 27 Zasad przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych woj. opolskiego oraz Opolskim Urzędzie Celno–Skarbowym w Opolu, kierownik jednostki kontrolowanej ma obowiązek, w terminie nie wcześniej niż po upływie 8 miesięcy i nie później niż przed upływem 9 miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego lub sprawozdania z kontroli poinformowania kierownika jednostki kontrolującej o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Opole, dnia 2 września 2022 r.

Dyrektor

Izby Administracji Skarbowej

w Opolu

Bożena Kaleta

/Dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/